

NOTAT

Elevs ret til ferie i overgangsperioden til samtidighedsferie

28. juni 2019

J.nr. 19/06101

AMY

JVR

Problemstilling

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har fået flere henvendelser om, hvordan elever, omfattet af den gældende ferielovs § 9, er stillet i forhold til overgangsordningen til den nye ferielov.

Regelgrundlaget

Det fremgår af overgangsbestemmelsen i § 48 a, stk. 1, i den gældende ferielov, jf. § 49, nr. 3, i den nye ferielov, at ferie optjent i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. august 2019 afholdes i perioden fra den 1. maj 2020 til den 31. august 2020 efter denne lov.

Det fremgår af stk. 2, at ferie optjent i perioden fra den 1. september 2019 til den 31. august 2020 ikke kan afholdes eller udbetales efter denne lov, medmindre lønmodtageren er omfattet af § 2 a i denne lov. Den optjente ferie skal i stedet behandles efter reglerne i lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler – dvs. indefrysning indtil arbejdsmarkedet forlades.

Det fremgår af § 48 i den nye ferielov, at ferie optjent i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. august 2019 og ferie overført fra tidligere ferieår samt ferie for lønmodtagere omfattet af § 2 a i lov om ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, som en lønmodtager ikke har afholdt eller fået udbetalt senest den 31. august 2020, og som ikke er varslet til afholdelse i september 2020, overføres til afholdelse efter denne lov. Lønmodtageren kan anmode om at få optjent betalt ferie ud over 20 dage udbetalt.

Elevferie efter § 9 er ikke ”optjent” ferie, og derfor umiddelbart ikke omfattet af overgangsbestemmelserne i § 48 a i den gældende ferielov eller § 48 i den nye ferielov.

Det fremgår således også af bemærkningerne til § 48 a, at

”Bestemmelsen alene vil afskære afholdelse eller udbetaling af optjent betalt ferie. Dermed vil bestemmelsen ikke omfatte elevs krav på udbetaling af løn under ferien, i det omfang eleven ikke har optjent ret til løn under ferie eller feriegodtgørelse, jf. den gældende ferielovs § 9. Elever vil således også i perioden fra den 1. september 2019 til den 31. august 2020 have krav på at modtage den yderligere betaling under ferie, uanset at der ikke er optjent betalt ferie efter ferielovens § 7.”

Elevers ferierettigheder er således ikke særskilt reguleret i overgangsbestemmelserne på samme måde som privat hushjælp m.v.,

Elever er i øvrigt ikke nævnt i bemærkningerne til §§ 48 og 48 a, og bemærkninger til elevbestemmelsen i § 42 i den nye ferielov forholder sig ikke nærmere til overgangsåret.

1. Afholdelse af ferie i det forkortede ferieår

Efter den gældende ferielovs § 9, stk. 1, har en elev ret til 25 dages betalt ferie i det første og andet hele ferieår, efter elevforholdet er begyndt. Er ansættelsesforholdet begyndt før 1. juli har eleven en tilsvarende ret til 25 betalte feriedage i dette ferieår. Er ansættelsesforholdet begyndt 1. juli eller senere i et ferieår, har eleven, i forbindelse med at virksomheden holder lukket under ferie i tiden mellem 1. oktober og 30. april, ret til 5 dages betalt ferie i dette ferieår.

Efter den nye ferielovs § 42, stk. 1, har elever med uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser ret til betalt ferie i 5 uger i den første og anden hele ferieafholdelsesperiode, efter at ansættelsesforholdet er begyndt. Er ansættelsesforholdet begyndt i perioden 2. september - 31. oktober, har eleven en tilsvarende ret til betalt ferie i 5 uger i den ferieafholdelsesperiode, der knytter sig til ferieåret. Er ansættelsesforholdet begyndt i perioden 1. november - 30. juni, har eleven ret til 3 ugers betalt hovedferie i hovedferieperioden og 5 dages betalt ferie under virksomhedslukning før hovedferieperioden.

Da § 9 ferie ikke er omfattet af overgangsbestemmelserne, kunne det umiddelbart betyde, at en elev, som ansættes før 1. juli 2020, vil have ret til 25 betalte feriedage fra 1. maj frem til den 31. august 2020, hvor den nye ferielov træder i kraft. Den 1. september 2020 vil eleven få tildelt 25 feriedage efter den nye ferielov til brug i ferieafholdelsesperioden 1. september 2020 til den 31. december 2021.

Heroverfor står, at andre lønmodtagere alene vil have ret til op til 16,64 feriedage. Det vurderes, at det i den henseende ikke har være tilsigtet, at elever skulle have ret til mere ferie end andre lønmodtagere i ferieåret fra 1. maj til 31. august 2020.

Desuden giver den eksisterende ferielov ikke ret til mere end 3 ugers hovedferie i ferieperioden fra den 1. maj til 30. september. Tildelingen af 25 feriedage til elever ansat før 1. juli forudsætter ligeledes, at ferien kan placeres frem til 30. april året efter.

På baggrund heraf er det styrelsens vurdering, at eleven efter § 9 alene kan have ret til 16,64 betalte feriedage i ferieåret fra 1. maj til 31. august 2020.

Herudover er spørgsmålet, hvad der skal ske med ikke afholdt elevferie ved overgangen.

Eftersom § 48 i den nye ferielov alene omhandler optjent ferie, er det nærliggende at antage, at såfremt eleven ikke afholder ferien efter § 9 i ferieåret fra den 1. maj

til den 31. august 2020 fortabes denne, medmindre der forinden er varslet hovedferie til afholdelse i september, jf. det samme princip, som ligger til grund for den nye ferielovs § 48, stk. 1. Til støtte for det resultat kan anføres, at § 9 ferie efter gældende regler ikke kan overføres efter § 19, eller udbetales efter 34 a og b. Ikke afholdt ferie efter § 9 skal endelig ikke afregnes ved fratræden. Hensigten er med andre ord, at § 9 ferie skal afholdes i den periode, i hvilken den er tildelt, medmindre eleven er forhindret i at holde ferien op til ferieårets udløb, jf. § 38 i den gældende ferielov.

En elev, som har ret til ferie efter den gældende § 9, stk. 1, - dvs. påbegyndt elevforholdet i perioden fra den 2. juli 2019 til og med 1. maj 2020 - i ferieåret fra den 1. maj til den 31. august i 2020, må antages alene at have krav på ferie efter den ny ferielovs § 42 i én ferieafholdelsesperiode herefter svarende til anden hele ferieafholdelsesperiode efter ansættelsesforholdet er begyndt efter den ny ferielovs § 42.

Ellers ville eleven som følge af overgangen til samtidighedsferie få udvidet sine samlede rettigheder med dette års feriebetaling, hvilket ikke har været hensigten. Det fremgår således af de almindelige bemærkninger til afsnit 2.11.2, at elevrettighederne videreføres uændret, så eneste ændring er en tilpasning til samtidighedsferie.

Det er derfor styrelsens vurdering, at en elev, som ikke har holdt elevferien i det korte ferieår, fortaber retten til elevferien, medmindre eleven har en feriehindring på til ferieårets udløb.

2. Optjening af ferie under elevforholdet i indefrysningsperioden

Den nye ferielov har ikke udtrykkeligt forholdt sig til, om elever optjener ferie i indefrysningsperioden, i hvilken eleven samtidig kan afholde feriedage efter § 9.

§ 48 a, stk. 2, omhandler som nævnt alene optjent ferie og ikke elevferie efter § 9, men optjener eleven ferie efter § 7, skal denne optjente ferie opgøres og hensættes efter § 48 a, stk. 2.

I princippet optjener elever ferie efter ferielovens almindelige regler, selvom elever tildeles ferie efter § 9, hvilket kommer til udtryk ved, at elevarbejdsgiveren skal afregne feriegodtgørelse, jf. ferielovens § 23, stk. 6, når elevforholdet ophører for den optjente men ikke afholdte ferie.

Det fremgår således af bemærkningerne til § 9 i forbindelse med skift af arbejdsgiver:

”En elev, der skifter arbejdsgiver under uddannelsen, vil ved fratræden være berettiget til feriegodtgørelse fra den første arbejdsgiver efter lovens almindelige bestemmelser, mens den nye arbejdsgiver skal give betalt ferie efter denne bestemmelse-[]”

Ferie optjent i indefrysningsperioden kan imidlertid ikke afholdes. Det må derfor antages, at denne ferie vil skulle behandles efter § 48 a, stk. 2.

3. Optjente fondsferiedage og § 9 ferie

Overgangsbestemmelserne til den nye ferielov har ikke taget stilling til, hvilken betydning retten til ferie efter § 9 skal have for retten til fondsferiedage efter § 48 a, stk. 3. Tilsvarende har loven ikke taget stilling til, hvilken betydning retten til fondsferiedage, skal have for elevens ret til ferie efter § 9 i det forkortede ferieår.

Efter § 48 a, stk. 3, har en lønmodtager, som har optjent ferie i perioden fra 1. september 2019 til 31. december 2019, men som i perioden fra 1. januar 2019 til 31. august 2019 har optjent mindre end 8,3 feriedage, ret til at afholde op til 8,3 af feriedagene optjent i perioden fra 1. september 2019 til 31. december 2019 som særlige fondsferiedage.

Der er ikke fastsat særlige regler for elever, hvorfor bestemmelsen også gælder for elever på samme måde som ferielovens øvrige bestemmelser.

Formålet med fondsferiedage er at give nye og tilbagevendte på arbejdsmarkedet, der forud for overgangen til samtidighedsferie kun i begrænset omfang har optjent ferie, bedre mulighed for at fastholde et feriemønster som i den gældende ferielov. Her i ligger, at lønmodtageren skal have mulighed for at holde betalt ferie i ferieåret fra 1. maj til 31. august 2020 i noget nær samme omfang, som hvis der ikke var blevet indført samtidighedsferie.

Det vil derfor ligge ud over formålet med § 48 a, stk. 3, at elever, som har ret til ferie efter § 9, stk. 1 eller 2, også skal have ret til fondsferiedage, uanset optjening i perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. august 2019.

Selv uden en udtrykkelig bestemmelse herom må det derfor antages, at retten til fondsferiedage ikke gælder for elever, som i ferieåret fra 1. maj til 31. august 2020 har ret til ferie efter gældende ferielovs § 9, stk. 1 og 2.

Det bemærkes, at betalingen for fondsferiedagene ikke mistes men blot forbliver i fonden med henblik på senere udbetaling.